

Közművelődési feladatok

A levéltár kapuinak tágra nyitása a helytörténet iránt érdeklődők és a diákok előtt egyrészt központi elvárás is, másrészt pedig azt az itteni levéltárosok már az előtt feladatuknak tekintették, mielőtt a munkánkat meghatározó egyik fő mérőszámává vált volna. A levéltár folyamatos és nagymérvű változásait nemcsak az évtizedek óta itt dolgozók látják, de mi, a fiatalabb generáció tagjai is tapasztaljuk. Az életünket néhány éve a projektek határozzák meg, amelyek sikeres lebonyolításához az egész közösség együttműködése és rugalmassága szükséges. Ezek között vannak pályázati projektek és egy-egy történelmi évforduló kapcsán induló nagyobb ívű vállalkozások. Némelyek új típusú feladatot hoznak, míg mások csak megszorítják az addigiakat. Mindenesetre a megszokott feladataink mellett ezekkel is számolnunk kell. Ágota sok közművelődési projektünk részese volt.

2009-ben a levéltár a HURO projekttel akkora vállalkozásra készült, amekkorára azóta sem került sor. Ennek az egyik fő motorja Ágota lett volna. Ugyan a pályázat végül nem kezdődött meg, jött hamar az új feladat. 2011-ben a Rákóczi Emlékév folyamán addig nem látott levéltári óra áradat volt a levéltárban. Soha azelőtt és soha azóta nem fordult meg annyi diák nálunk. Több száz gyerek látogatott el hozzánk, akiknek sok órát tartottunk. Ezen órák nagy részét Ágota vállalta fel. Ugyancsak számos meghívást kapott Rákócziról szóló konferenciákra is abban az évben.

De nemcsak Rákócziról tartott órákat, hanem közülünk ő tartotta a legtöbb általános levéltár-ismertető órát is. Mindig örömmel fogadta a betérő osztályokat, több pedagógussal közvetlen kapcsolatot ápol. Mindenkivel megtalálta a megfelelő hangot: az általános és középiskolás diákokkal és a sajátos nevelési igényű gyerekekkel is. Ő irányította a hozzánk rövidebb időre érkező középiskolai szakmai gyakorlatukat tőltőket is és a közfoglalkoztatott munkatársakkal is sokáig foglalkozott.

Nagy szeretettel vezette a mi gyakornoki programjainkat. Mindannyiunk számára egyéni rendet dolgozott ki, amelyben egyrészt figyelembe vette a levéltár igényét, az egyéni kompetenciáinkat és a távlati célokat is. Mindenközben gondosan ügyelt arra, hogy valamennyi levéltári munkatípusból izelítőt kapjunk, így például nekem latin szövegolvasást tartott. Mindannyian megtalálhattuk a hozzánk közel álló feladatot. Ha inspiráló személytől tanul az ember, akkor pedig az is megtörténik, hogy olyan feladat válik kedvessé számára, amelyet eredendően távol érez az érdeklődésétől.

A közművelődési programjaink között is voltak Ágotára szabott feladatok. Ha a középkor vagy koraújkor volt a rendezvény fő témája, akkor olyan természetes volt, hogy Ágota működik benne közre, de ugyanígy akkor is, amikor családi levéltárakról, oklevelekről esett szó. Minden évben Ágota szervezte levéltár-történelmi délelőttünket is, amelyen elhunyt igazgatóinkra, munkatársainkra emlékeztünk. Az intézmény identitását nagyban meghatározzák azok a kollégák, akik már nincsenek közöttünk.

Az elvégzett rendezéseik és az elkészített segédleteik segítik ma is a munkánkat, levéltári forrásanyagra épített közleményeik alpműveik lettek a kutatók számára, így valójában azok is, akik már személyesen nincsenek velünk, a mindennapjaink részei maradnak. Most sokfelé eltekinthetünk, hogy meglássuk Ágotát. Ott van a nyoma a szatmári és szabolcsi feudális fondokban, a levéltár kiadványaiban, olyan kutatási témákon dolgozott, amelyek sok évig fogják a nevét őrizni és munkáit sorvezetőként használni.